

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. lapkričio 17 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Gedimino Sagačio ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2022 m. rugsėjo 23 d. pateiktu ieškovo A. D. kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. birželio 23 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovas A. D. padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. birželio 23 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo A. D. ieškinį atsakovams Lietuvos Respublikos Prezidentui, Lietuvos Respublikos Seimui, Teisėjų tarybai dėl atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų pripažinimo neteisėtu, su tuo susijusių aktų panaikinimo, grąžinimo į pareigas ir vidutinio darbo užmokesčio už priverstinės pravaikštos laiką priteisimo. Skundžiama apeliacinės instancijos teismo nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo ieškinyms atmetas. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 3 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 3 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą teisės aiškinimo ir taikymo praktiką bei argumentuotai pagrįsti, kad ši praktika nagrinėjamoje byloje ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda. Tai daroma analizuojant Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės (*ratio decidendi*) yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka.

Ieškovo paduotas kasacinis skundas grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais: 1) byla nagrinėję teismai netinkamai aiškino teisėjo vardą žeminantį poelgį (Teismų įstatymo 83 straipsnis), o kasacinio teismo praktika dėl teisėjo vardą žeminančio poelgio tuo aspektu, kai tai nėra tarybinis nusizengimas, nėra suformuota; teisės aktuose (Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, Teismų įstatyme, Teisėjų etikos kodekse ar kt.) ir (ar) teismų praktikoje nepateikta pavyzdinio teisėjo vardą žeminančių poelgių sąrašo, taip pat nenustatyta objektyvių kriterijų, pagal kuriuos vertinama, kada teisėjo poelgis, kuris nėra pareiginis nusizengimas, yra teisėjo vardą žeminantis poelgis, sąrašo; ieškovo vertinimu, tai sukuria teisinį neapibrėžtumą bei neaiškumą ir yra teisės spraga; 2) byla nagrinėję teismai netinkamai aiškino ir taikė proporcingumo bei kitus konstitucinius principus; ieškovo teigimu, jo padarytas pažeidimas nėra susijęs su teisėjo esmine ir pagrindine funkcija – teisingumo vykdymu, todėl itin neigiamas pasekmės sukeliantis atleidimas iš teisėjo pareigų dėl vienos žmogiškos klaidos neatitinka proporcingumo bei atsakomybės individualizavimo principų ir yra neteisėtas; 3) byla nagrinėję teismai pažeidė įrodymų vertinimo taisykles, sprendimus grindė faktais ir aplinkybėmis, nenagrinėtais teismo posėdžiuose, netinkamai (plečiamai) aiškino ir taikė teismo pareigą vadovautis Konstitucinio teismo nutarimais; teismai ne tik neįvertino pasekmių adekvatumo padarytam pažeidimui, bet apskritai neįvertino ieškovo atsakomybę lengvinančių aplinkybių ir jas pagrindžiančių į bylą pateiktų įrodymų, o pasisakė tik dėl sunkinančių aplinkybių, taip padarydami proceso teisės normų pažeidimą (CPK 185 straipsnis); teismo pareiga vadovautis Konstitucinio teismo nutarimais nepaneigia teismo pareigos nustatyti santykiams taikytinas teisės normas ir jas aiškinti kitaip tariant, negali būti formaliai remiamasi Konstitucinio teismo nutarimais, nepateikiant argumentų, kodėl konkrečios bylos atveju teismas teisę taiko būtent procesiniame sprendime nurodytu būdu.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų turiniu, juose išdėstytais motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, konstatuoja, kad kasacinio skundo argumentai nepatvirtina CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai, t. y. kad egzistuoja šis teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai, aiškindami teisėjo vardą žeminantį poelgį, netinkamai taikė skunde nurodytas materialiosios teisės normas, o, įvertindami ieškovo poelgio sunkumą ir jo, kaip teisėjo, atsakomybę įtakos galėjusias turėti individualias aplinkybes, pažeidė skunde įvardytas proceso teisės normas, proporcingumo bei kitus konstitucinius principus, ir kad šie pažeidimai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Ieškovo kasaciniame skunde, be kita ko, nurodoma, kad jis paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 3 punkte įtvirtintu bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindu, t. y. jeigu Lietuvos kasacinio teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda. Minėta, kad šiuo pagrindu teikiamame kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą teisės aiškinimo ir taikymo praktiką bei argumentuotai pagrįsti, kad ši praktika nagrinėjamoje byloje ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda; tai daroma analizuojant Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktiką, suformuotą bylose, kurių *ratio decidendi* iš esmės sutampa su nagrinėjamos bylos faktinėmis aplinkybėmis. Ieškovo paduotame kasaciniame skunde nenurodoma konkrečių Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutarčių, kurių *ratio decidendi* sutaptų ar būtų iš esmės panašios į šios bylos faktines aplinkybes ir kuriose suformuota teisės aiškinimo ir taikymo praktika ginčijamu klausimu būtų nevienoda. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo turinys teikia pagrindą manyti, kad argumentai, kuriais grindžiamas aptariamo kasacijos pagrindo šioje byloje egzistavimas, yra tie, kuriais teigiama, kad Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika dėl teisėjo vardą žeminančio poelgio tuo aspektu, kai tai nėra tarybinis nusizengimas, nėra suformuota. Pažymėtina, kad teismų praktikos neišsamumas, t. y. tie

atvejai, kai teismo precedentas dar nėra sukurtas, nevertintinas kaip teismų praktikos nevienodumas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. kovo 15 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-118/2010](#); 2015 m. birželio 10 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-365-701/2015](#)). Dėl to kasaciniame skunde esanti nuoroda į [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 3 punkte įtvirtintą kasacijos pagrindą, faktiškai grindžiama argumentais dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos aptariamu klausimu (dėl teisėjo vardą žeminančio poelgio, kai tai nėra tarnybinis nusižengimas) nebuvimo, neteikia galimybės konstatuoti [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 3 punkte nustatyto pagrindo peržiūrėti šią bylą kasacine tvarka egzistavimą. Kai kasacinį skundą paduodantis asmuo jame nurodo kasacijos pagrindą, tačiau nepateikia jį patvirtinančių teismų argumentų arba pateikia atitinkamus argumentus, tačiau jų nesieja su konkrečiu kasacijos pagrindu, kasacinis skundas laikytinas netinkamai motyvuotu ir neatitinkančiu [CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punkto reikalavimų.

Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiama, kad tai, jog teisės aktuose ir (ar) teismų praktikoje nėra įtvirtintas pavyzdinis teisėjo vardą žeminančių poelgių sąrašas ir (ar) kriterijai, kuriais remiantis nustatoma, kad poelgis, kuris nėra tarnybinis nusižengimas, yra teisėjo vardą žeminantis poelgis, savaime lemia teisinį neapibrėžtumą bei neaiškumą ir (ar) yra laikytina teisės spraga, ir kad dėl to kasacinis teismas turėtų pasisakyti aptariamu klausimu teisės aiškinimo vienodinimo bei plėtojimo kontekste. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad dėl teisėjo vardą žeminančio poelgio, be kita ko, ir kai tai nesusiję su jo tarnybine veikla, kasacinis teismas jau yra pasisakęs 2014 m. kovo 14 d. nutartyje civilinėje byloje [Nr. 3K-3-85/2014](#).

Dėl išvardytų priežasčių darytina išvada, kad kasaciniame skunde nekeliamą tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka [CPK 346 straipsnio](#), [347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai   Gražina Davidonienė

Gediminas Sagatys

Algirdas Taminskas